

1. Waterwegen beheerd door Waterwegen en Zeekanaal NV

Afdeling Zeekanaal

De totale cijfers tonen aan dat de pleziervaart en passagiersvaart op de kanalen van de afdeling Zeekanaal t.o.v. 2009 gemiddeld met meer dan 20% achteruit gaat. Enkel de trafiek via de sluis in Klein-Willebroek en die op het Netekanaal weten de schade te beperken tot ongeveer 10%. Op het kanaal naar Charleroi, het kanaal Leuven-Dijle en het zeekanaal is er op zon- en feestdagen meer dan 30% minder trafiek van plezier- en passagiersvaartuigen.

Bespreking

De redenen voor deze sterke daling zijn moeilijk objectief te bepalen. Het aantal stremmingen van de schipperij op de kanalen van de afdeling Zeekanaal bleef beperkt gedurende het pleziervaartseizoen. Enkel de Vredesbrug en de sluis Zemst op het zeekanaal Brussel – Schelde werden voor langere duur gestremd voor onderhouds- en infrastructuurwerkzaamheden van 17 tot 24 september.

Opmerkelijk is evenwel dat de achteruitgang van de trafiek van plezier- en passagiersvaart op zon- en feestdagen gedurende het pleziervaartseizoen volledig toe te schrijven is aan het gedeelte pleziervaart. Na verdere en diepere analyse van de cijfers voor de afdeling Zeekanaal blijkt immers dat de passagiersvaart gedurende het zomerseizoen een groei kende. Het aantal passages van passagiersvaartuigen aan de opgenomen sluisen van de afdeling Zeekanaal lag in 2009 op 498. In 2010 werden 553 passages van passagiersvaartuigen aan de opgenomen sluisen geteld. Dit houdt een stijging in met 9,95%.

Afdeling Bovenschelde

Globaal gezien kende de pleziervaart en de passagiersvaart op zon- en feestdagen bij de afdeling Bovenschelde in 2010 een daling van ruim 20% ten opzichte van 2009. Als spelbrekers kunnen wellicht worden aangeduid: de minder goede weersomstandigheden en de economische crisis. Waar dit laatste gegeven zich vorig jaar nog niet weerspiegelde in het aantal doorvaarten, lijkt het dit jaar wel het geval te zijn. De pleziervaarders maken ook minder lange tochten waardoor er minder passages aan onze kunstwerken waren dit zomerseizoen. Er werd dus meer gevaren in het pand waar het pleziervaartuig zijn thuishaven heeft.

Indien de vergelijking gemaakt wordt met 2008, is het totaal aantal doorvaarten in 2010 met 8,5 % gedaald.

De Leie kende een daling van 24,1 % t.o.v. 2009 in doorvaart maar een stijging van 4,1 % t.o.v. 2008.

De Toeristische Leie kende zowel voor het aantal doorvaarten in Astene als in Tolpoortbrug Deinze dit jaar, na het successeizoen van 2009, een daling van 24,6 % . T.o.v. 2008 is er een lichte daling van daling van 2,7 %.

Op de Boven-Schelde was er eveneens een aanzienlijke daling van 26,1 % t.o.v. 2009 maar een stijging van 5,5 % t.o.v. 2008.

Op het kanaal van Roeselare naar de Leie was er aan de sluis van Ooigem een sterke terugval van 53,1 % t.o.v. 2009. De mogelijkheid tot passage aan de gerenoveerde drietrappsluis heeft geen bijkomende aantrekkingskracht gecreëerd. Het kanaal wordt op zondag vooral gebruikt door de beoefenaars van harde waterrecreatie. Dit publiek blijft traditioneel meer in het pand waar hun thuishaven is. Toervaarders worden minder aangetrokken tot dit kanaal dat een vrij industrieel karakter vertoont.

In 2010 zet de sluis in Schipdonk zijn stijgende opmars niet meer verder. 2009 was hier wel een uitzonderlijk jaar. Ten opzichte van 2008 is er hier nog steeds een aanzienlijke stijging van 10,9 %. Ondanks het feit dat er een toervaartreünie was in 2010 was er een daling van het aantal passages op zondag van 14,1 % t.o.v. 2009.

Voor wat de Ringvaart om Gent betreft, is er zowel voor de sluis in Evergem (-17,8 %) als in Merelbeke (-32,0 %) een daling vastgesteld van het aantal doorvaarten.

De doortocht in Gent (Brusselsepoortsluis) is dan wel licht gestegen met 6,4 % ten opzichte van 2009.

De Dender kende dit jaar in het algemeen een terugval van 44,2 % t.o.v. 2009 en 27,9 % tov 2008. De kleinste daling was er in Geraardsbergen (16 %). De andere kunstwerken kenden een daling van 40 à 50 % t.o.v. 2009.

Na de sterke opmars in de laatste jaren kende de Moervaart een terugval van 38,3 %. In 2010 waren er 174 doorvaarten aan de Overledebrug in Wachtebeke.

In Brugge kende enkel de Dammepoortsluis op het Kanaal van Gent naar Oostende een zware daling tijdens de voorbije zomer (-54,7 %). Het aantal doorvaarten in het gedeelte tussen Gent en Brugge ging met 18,8 % achteruit, terwijl het gedeelte van Brugge naar Oostende met 21,7 % achteruit ging. Sinds 2010 wordt ook de Verbindingsluis in Brugge op zon- en feestdagen bediend tijdens het pleziervaartseizoen. Dit vertaalde zich in een 80 tal doorvaarten. Dit is momenteel nog een vrij beperkt aantal. Af te wachten is of er de komende jaren meer pleziervaarders van deze sluis gebruik wensen te maken.

Langs het kanaal van Plassendale naar Nieuwpoort was er een daling van 10,7 % over de hele lijn. Ook het Lokanaal (-27,3 %), de IJzer (-22,3 %) en het kanaal van Ieper naar de IJzer (-28,6 %) gingen in belangrijke mate achteruit.

Het kanaal van Nieuwpoort naar Duinkerken kende daarentegen een aanzienlijke stijging (+31,4 %) ten opzichte van 2009.

Bespreking

De pleziervaart op zon- en feestdagen kende op de waterwegen van de afdeling Bovenschelde in 2010 globaal gezien een daling van 20,7 % ten opzichte van het uitzonderlijk goede jaar 2009. Het minder goede weer in vergelijking met 2009 speelde hierin wellicht een belangrijke rol. Of ook de economische crisis een rol van betekenis heeft gespeeld in 2010, zal wellicht duidelijk worden de komende jaren.

Afdeling Zeeschelde

Het aantal doorvaarten van plezier- en passagiersvaartuigen aan de Benedensluis in Mechelen is in 2010 ongeveer gelijk als het aantal in 2009.

In de meerjarenbegroting (2011) staat de bouw van een vlotsteiger in de Benedensluis gepland. Hierdoor zal het aanmeren van pleziervaartuigen tijdens het schutten veel veiliger en gemakkelijker kunnen gebeuren. Dit zal de trafiek van pleziervaart bevorderen. De pleziervaartsector is elk jaar hiervoor vragende partij.

Bespreking

De stijgende trend tussen 2005 en 2008 wordt dus niet voortgezet. Het aantal doorvaarten in 2010 is nog steeds 80 % hoger in vergelijking met het aantal in 2005 (aanvang stijgende trend).

2. Waterwegen beheerd door nv De Scheepvaart

De bediening voor de pleziervaart op zon- en feestdagen wordt in het ambtsgebied van nv De Scheepvaart georganiseerd op de volgende kanalen :

- kanaal Bocholt-Herentals (10 sluizen)
- Zuid-Willemsvaart (2 sluizen)
- kanaal Briegden-Neerharen (2 sluizen)

De evaluatie van de doorvaarten in 2010 op de waterwegen van nv De Scheepvaart levert volgende conclusies op:

- 1 Bij nv De Scheepvaart werd een lichte daling vastgesteld van het totaal aantal

doorvaarten van pleziervaartuigen op het kanaal Bocholt-Herentals (-4,60%) en op het kanaal Briegden-Neerharen (-4,85%). Anderzijds was er een aanzienlijke stijging van het totaal aantal doorvaarten op de Zuid-Willemsvaart (+39,61%) tijdens de maanden mei, juni, juli, augustus en september t.o.v. 2009.

Op de andere kanalen stellen we t.o.v. 2009 voor dezelfde periode een lichte daling vast, namelijk met -2,13%.

- 2 Het totaal aantal doorvaarten op de zon- en feestdagen op het kanaal Bocholt-Herentals, het kanaal Briegden-Neerharen en op de Zuid-Willemsvaart op de zon- en feestdagen daalde t.o.v. 2009 met 10,08%. Op de Zuid-Willemsvaart steeg evenwel het totaal aantal doorvaarten op de zon- en feestdagen t.o.v. 2009 met 29,30%. Het gemiddeld aantal doorvaarten per dag en per sluis op het kanaal Bocholt-Herentals lag op de zon- en feestdagen hoger dan tijdens de weekdays, maar op de Zuid-Willemsvaart en op het kanaal Briegden-Neerharen lag dit gemiddelde lager. Gemiddeld bedroeg dit aantal op het kanaal Bocholt-Herentals 10,12 tijdens de zon- en feestdagen en 7,98 tijdens de weekdays, op het kanaal Briegden-Neerharen respectievelijk 3,79 en 3,93 en op de Zuid-Willemsvaart respectievelijk 4,92 en 5,79.

3. Algemeen besluit

Waterwegen en Zeekanaal NV

Globaal gezien kende de pleziervaart in 2010 een opmerkelijke achteruitgang (met meer dan 20%) ten opzichte van 2009. Die scherpe daling manifesteerde zich zowel bij de afdeling Zeekanaal als bij de afdeling Bovenschelde. De trafiek van de pleziervaart bij de afdeling Zeeschelde bleef in 2010 nagenoeg hetzelfde als in 2009.

Oorzaken voor die achteruitgang kunnen wellicht worden gezocht in de minder goede weersomstandigheden afgelopen zomer en de economische crisis. De pleziervaarders maken ook minder lange tochten waardoor er minder passages aan de kunstwerken waren dit zomerseizoen. Er werd dus meer gevaren in het pand waar het pleziervaartuig zijn thuishaven heeft. Dat pleziervaarders minder lange tochten maken, is wellicht rechtstreeks het gevolg van de hoge brandstofprijs. Sinds het verbod op het gebruik van gekleurde brandstof is deze prijs immers meer dan verdubbeld. De pleziervaartsector zelf geeft dit als de belangrijkste reden voor het gedaalde gebruik aan.

Na kennisname van de evaluatie van het zomerseizoen 2010, besliste de Raad van Bestuur van Waterwegen en Zeekanaal NV om in de periode van 1 mei 2011 tot 30 september 2011 op dezelfde waterwegen als in 2010 een bediening van de kunstwerken op zon- en feestdagen op de binnenwaterwegen te organiseren. Bovendien blijft de uitgebreide bedieningsperiode op de Toeristische Leie gehandhaafd van 1 april tot 31 oktober.

nv De Scheepvaart

Het totaal aantal doorvaarten van de pleziervaart op het kanaal Bocholt-Herentals en op het kanaal Briegden-Neerharen nam in 2010 in lichte mate af t.o.v. 2009; maar nam anderzijds in sterke mate toe op de Zuid-Willemsvaart tijdens de maanden mei, juni, juli, augustus en september.

Het totaal aantal doorvaarten op zon- en feestdagen daalde op het kanaal Bocholt-Herentals en op het kanaal Briegden-Neerharen, maar nam in aanzienlijke mate toe op de Zuid-Willemsvaart.

Het totaal aantal doorvaarten op de overige kanalen nam in lichte mate af.

Globaal gezien is de daling niet zo uitgesproken als op sommige waterwegen beheerd door Waterwegen en Zeekanaal NV.

De aanzienlijke stijging van het totaal aantal doorvaarten op de Zuid-Willemsvaart anderzijds, is het gevolg van het project 'De Willemsroute' dat nv De Scheepvaart en Rijkswaterstaat (NL) hebben opgestart om de pleziervaarder ertoe aan te zetten om de Zuid-Willemsvaart als veiliger alternatief te gebruiken gedurende de moderniseringswerken aan het Julianakanaal (periode 2010-2016).

Gelet op bovengenoemde vaststellingen besliste de Raad van Bestuur van nv De Scheepvaart om tijdens het zomerseizoen 2011 voor de pleziervaart de bediening van de kunstwerken op zon- en feestdagen op de binnenwaterwegen identiek als in 2010 te organiseren.

De waterwegen die op zon- en wettelijke feestdagen opengesteld worden voor de pleziervaart en dit vanaf 1 mei tot en met de laatste zondag van september, zullen aanschouwelijk op een kaart in beeld gebracht worden.

ir. Leo Clinckers
Gedelegeerd bestuurder
Waterwegen en Zeekanaal NV

Erik Portugaels
Gedelegeerd bestuurder
nv De Scheepvaart